

ELLENZÉK

POLITIKAI LAP

Előfizetési árak:
 Miskolcban: Egész évre . 10 K Fél évre . . 5 „
 Vidékre: Egész évre . 12 K Fél évre . . 6 „
 Negyed évre 2:50 „ Negyed évre 3 „
 Egyes szám ára 8 fill. Kapható minden hírlapelárusítónál.

Felelős szerkesztő:
Dr. HEBRONY JÓZSEF
 Szerkesztő:
FRANK ZOLTÁN.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Széchenyi-utca 34. SZELENYI és TÁRSA nyomdája
 A lap megjelen minden kedd, csütörtök és szombaton.

Résen legyünk.

II. Tisza rohan le a lejtőn és visszatekinteni se mer rövid, de gyászos multjára, nehogy *elbukjék*.

Mikor még a választási és egyéb reformok mézes madzagját húzta végig az ellenzéknek száján, addig csak türehető volt s mint mondani szokás: „Istenhez sántított”, de most, hogy az ígéretből egy mákszemnyit se váltott be, sőt erőszakot erőszakra halmozott, most „az ördöghöz szalad.”

A mennybemenetel fucscsba ment, a pokol melege pedig oly csábító, hogy oda mindenki, ki a teli választásoktól fázik, melegedni vágyik. De csakis a kapunál melegszik, mint atyja, I. Tisza cselekvé, ki 15 évig sanyargatta a vékonypénzü hazát, míg egy kőben (a Kossuth-kérdésben) elbotlott és fejjel bukott a Belzebubok birodalmába. Hádes és Plutó tárt karokkal fogadták és nem engedték, hogy többé a napvilágot meglássa.

II. Tisza a pokol kapujánál áll. Bár nem kiált fel Dante eme szavaival: „*Lasciate ogni speranza!*” (Hagyjatok fel minden reménységgel), de kétségbeesésében a házszabályrevízióval fenyegetőzik ismét. Handabandáitól azonban se az ellenzék, se az ország meg nem ijed. Az öntetszelgő bihari államférfi azonban az obstrukciótól is fel, ezért handabandázik oly két-

ségbeesetten. *A házszabályrevízió vagy a szólásszabadság megszorítása a legnagyobb merénylet a parlament ellen. II. Tisza ezen merénylete bizonyítja, hogy nem okul, nem javul meg s eme provokációjával magára rudiítja újból a közvélemény haragját és a függetlenségi párt jogos harcát. Résen kell lenni!*

Érezve eddig elkövetett törvénytelen-ségeit és erőszakosságát, fél a hevesebb vitáktól. Mit kellene ez esetben tennie egy őszinte államférfiúnak? Vagy sutba kellene hajtania a sok alkotmányérintő javaslatokat, melyek provokálják a heves vitákat vagy ha erre képtelen, nincs rá engedélye a bécsi paizsmirigyklubtól, *lemondania kellene automatáival együtt a kormányról*. Erre azonban II. Tisza nem hajlandó, nem hiába kaparintotta magához majd egy éve a kormányhatalmat.

Magyarországon a sajtó és szólásszabadság, a szabad gyülekezés körszakában mer egy kormányelnök arra törekedni, hogy megnyirbálja, megszorítsa, elnyomja a szabad vélemény nyilvánítását? Lehetőségek? (II. Tiszától minden lehetséges. Szerk.) Ezt tűrnünk nem szabad! Hisz ezzel már is megvetette a vizály, a pártusák éles, szenvedélyes hangjának alapját, már is kihívta maga ellen nemcsak az országgyűlés *igaz ellenzékének*, de az egész nemzetnek méltó felháborodását. Ezt engednünk nem szabad: *résen legyünk!*

A klotür behozatala megjárna a horvát csapszékben . . . akarom mondani tartománygyűlésben vagy az osztrák reichsrathban, hol a „*gazember, tolvaj, nyomorult, piszkos, aljas*” szavak büntetlenül hangzanak el, de az alkotmányos érületű és alkotmányos eszközökkel és elvekkel harcoló *magyar parlamentbe a legnagyobb bűn, a legégbekiáltóbb igazságtalanság!* Ezt nem engedjük s ha II. Tisza mégis meg merné tenni, amint az ugrai választóihoz intézett nyílt leveléből immár szinte kétségtelenné látszik, ez kormányzásának halála lenne. Azért tehát *résen legyünk*.

Választásokkal fenyeget még II. Tisza. Nem nyíltan, de burkoltan. Lehet, hogy a télen, lehet, hogy tavasszal fogja irtóháboruját megkezdeni. Kuriai biraskodási törvény Hekuba, választások tisztasága naiv dolog, ostoba frázis, II. Tiszának kisebb gondja is nagyobb annál, hogy a törvény betűihez alkalmazkodjék. Neki kellemetlenkedő ellenzék nem kell, neki oly ellenzéki férfiak kelljenek, kik szeliden opponálnak és egyéb vizet nem zavarnak. Ezt a majdan elkövetkezendő választásoknál nem szabad megengednünk, a *függetlenségi képviselők üldözzék ki kebelükből azt a talmi embert, ki ily áron szerzett mandátummal mer a házban ülni*.

A függetlenségi eszmét erkölcselen eszközökkel elnyomni és kiölni, a nemzetben a függetlenségi törekvést elfojtani nem

TÁRCA.

GYÖNGYSZEMEK.

I.

Rajongj, amíg rajongni tudsz,
 az élet oly rövid!
 Ne szórd a sárba, angyalom,
 lelkednek gyöngyeit.
 Órizd meg, óva, gondosan.
 A gyöngyszem kincsét ér.
 Nem csillogó, csak fénytelen,
 de tisztá s hófehér.

Szeress, amíg szeretni tudsz,
 ugy fut az ifjuság!
 Ma bimbózik, holnap virul,
 aztán már tar az ág.
 Egy cseppnyi vér: egy szem korall
 oly drága, oly becses!
 Ne tévováz hát angyalom:
 csókolj meg és szeress!

II.

Jön egy nap, mikor majd
 mosolygóbb lesz az ég,
 Fényesebb a harmat,
 illatosabb a lég.
 Izzóbb a napsugár,
 zöldébb a falevél.
 Gondtalanabb, vigabb
 minden, ami csak él.

Csengőbb a kacagás,
 messzeszállóbb a dal,
 Vadabb a szenvedély,
 égőbb a diadal,
 Pirosabb a rózsza,
 Édesebb az álom,
 Csalogány danája
 esattogóbb az ágon.
 Jön egy nap, mikor majd
 boldog leszek én is,
 A mikor tavasz lesz
 ősznek idején is,
 Az a nap a gyönyör,
 élvek napja leszen,
 Mert a tied leszek,
 a tied egészen! . . .

Alba Nevis.

Akik kétszer szerettek.

Ista: Koncz Ákos.

Földes Gábor negyven éves korában arra a gondolatra jött, hogy meg kellene neki házasodni.

Beleunt a garzon életbe, szintelennek találta azt és sivárnak. Vágyódott egy kevés melegség után, melyet a bohéme fiuk közt hiába keresett. A sok éjjelezés megviselte; izetlennek találta a legjobb francia pezsgőt és kívánczozott a csönd, a béke és a nyugalom után.

Arra még elég gazdag volt, hogy szive

szert házasodjék. Sokat, nagyon sokat elköltött ugyan az apai örökségből, de a megmaradt még mindig kényelmes jövőt biztosított neki.

Házassági gondolatokkal tért egy hideg őszi estén lakására. A kandallót felgyújtotta és belebámult annak lobogó tűzébe. Elvonultak lelke előtt ifjusága, ábrándjai, álmái, csalódásai. Belátta, hogy eddig semmit sem tett. Élt, minden nemesebb cél és munka nélkül. Tehetőségét, mely boldogult szüvét oly szép reményre jogosította, parlagon hevertette. Mulatott, dorbézolt és életének legszebb éveit sivárlelkű emberek között, kávéházak fojtó füstjében élte le minden nemesebb ambíció nélkül.

Gondolatai közt egy tiszta kép jelent meg előtte. Egykori ideálja. Most, hogy egyedül volt és egyenkint szedte elő a mult emlékeit, eszébe jutott a kis Nandine, ki őt igazán szerette.

Felkelt a chaiselonge-ról és kihúzta íróasztalának egyik elrejtett fiókját és egy gondosan összekötött levelesomagot vett ki abból. A karos gyertyatartót odatette a kisasztalra és elkezdte olvasni a megsárgult lapokat, melyekből az első szerelem melegsége áradott felé.

Elolvasta a leveleket egytől-egyig mind, csupa érzés és szerelem volt a sorokban kifejezve. Egy naív, szeretetreméltó kedves lélek önkénytelen nyilatkozatai voltak a levelekben papíra vetve, talán telve reménnyel, édes bizalommal.

Mikor az utolsó betűt is elolvasta, az

lehet célja semmiféle kormányának. Ha mégis megteszi, akkor az *erkölcsi halál halálával hal meg*.

Mert hiába, lehetnek a politikai erőszak és taktikázás utai tekervényesek és cselszövők, a nemzet léte, érdeke és célja örök, szent, tiszta és egyenes.

A függetlenség eszméje, a nemzet önrendelkezési joga és állami önállósága győzelemre fognak jutni, akárminő erőszakot alkalmazna is II. Tisza.

Résen leszünk tehát, jöhet a választás avagy a házszabályrevízió is, jöhet II. Tisza végítélete: *a jövő az igazság kora. a jövő a függetlenségi párté, mert a függetlenségi eszme maga az igazság és az erő.*

Mártonffy Imre.

— **Uj főispán.** A hivatalos lap mai száma jelenti, hogy Szabadka és Baja városok főispánját, Schmausz Endrét a király állásától fölmentette s helyébe a két város főispánjává Bezerédj István földbirtokost nevezte ki. — Schmausznak sok évi kitűnő szolgálata elismerésül, a Lipót-rend lovagkeresztjét adományozta a király.

— **A képviselőház ülése.** A képviselőház tegnap d. e. 10 órakor ülést tartott, amelynek napirendjén a szünet alatt beérkezett ötvenegy kérvény és egyéb irományok előterjesztése, továbbá a napirend megállapítása volt. A képviselőház ezzel az üléssel az 1901—1906-iki országgyűlés harmadik szakába lép s ez lesz a Ház 489-iki ülése ezen az országgyűlésen. A mult ülészakról négy bejegyzett indítvány, harminc választváros interpelláció, továbbá mint tárgyalásra kész ügy, három kérvényjegyzék, öt csoportban nyolcvanegy határozati javaslat, hét törvényjavaslat, öt miniszteri jelentés, két miniszterelnöki átirat, két államszámcséki jelentés, kilenc bizottsági jelentés maradt elintézetlenül.

— **A horvát tartománygyűlés.** Zágrábból jelentik, hogy a horvát-szlavon-dalmát tartománygyűlés november 2-án kezdi meg őszi ülészakát, amely egyelőre karácsonyig fog

erős férfi zokogni kezdett. Erős, mondhatni eldurvult lelke meglágyult, mint a kemény föld napsugaras eső után. Könyei közt százszor, ezerszer megcsókolta azokat az apró, finom vonású betűket, melyek igaz, őszinte és mély szerelmet tolmácsoltak.

Majd keserű mosoly vonult el ajkain. Mintegy azt kérdezte magától, hogy mit akar ő e levelekkel, melyeket tíz év előtt irt hozzá Nandine? Hiszen Nandine azóta férjhez ment, Miköze lehet neki ahhoz az asszonyhoz, kinek forró szerelmét leánykorában nem akarta észrevenni? Vagy igen észrevette, de magában kacagott e szegény leány felett és ígéretei dacára ott hagyta a nélkül, hogy elbucszott volna tőle.

Nandine csalódása után soká feküdt beteg. Testi egészségét helyreállították az orvosok és a fürdők, de lelkén mindig maradt valami a vesztett mult fájdalmas emlékeiből. Később belátta, hogy nem viszonzott szerelmével úgy sem lett volna boldog s lassankint beletörődött sorsába. Pár év múlva azután elfelejtette Földes Gábort és férjhez ment egy idős miniszteri hivatalnokhoz.

A világ azt mondta, hogy Nandine nem szereti az öreg Boronkayt, de nem jól ítélte. Nandine jó asszony volt. Becsülte férjét, tisztelte őt, mint atyját. — A nyugodt élet és néha-néha egy kevés vissza emlékezés a boldog multa, ha boldogságot nem is, de megelégedést biztosítottak részére. Földes Gábort esküvője óta nem is látta; talán nem is vágyott vele találkozni. Most már kötelességei voltak, melyeket nem akart zsákmányul oda dobni a könnyen föltámadható szenvedélynek.

Rá nézve Nandine elveszett . . .

Ilyen és hasonló gondolattal népesedett

tartani, de valószínű, hogy ujév után folytatni fogják. Az országos kormány nagy munkaprogrammot dolgozott ki.

Nemzetrontás, nemzetbomlasztás.

Miskolc, október 10.

(fz.) Mélyreható és nagyjelentőségű politikai és társadalmi eseményeknek színtere volt a mult héten az egész ország.

Fülöpszálláson az elmúlt vasárnapon (okt. 2-án) Csávolszky választóhoz beszélt s nyomban reá Tisza gróf irt választóihoz nyílt levelet.

Szinte biztosan és előre is lehetett reá számítani, hogy a Csávolszkyknak ritka egyenességű, nyílt bátorságú, lelkes és okos, de Tisza gróf alattomos, aulikus célzatu akuamunkájára olyan előrelátással reá világító beszédére nem sokáig fog kézni a Tisza gróf saját fekete-sárga gondolkodásának megnyilatkozása.

Persze szintugy saját, meg a bécsi kamarilla célzaitat már előre meg a Ház újabb üléseit és leendő munkarendjét megelőzőleg — *hasafias és szükséges (!?)* cselekvéseinek terübevett politikai előirányzatának bemonlásával.

Megjött! Meglett!! Ugrához, a jámbor, az eladott ugrai kerület választóihoz van adreszálya a levél, de csak azért: hogy értsen belőle mindenki — Csávolszky is — hogy jön ujából a mumus, a ház alapszabályainak módosításával való fenyegetés. Ez a Tisza gróf politikai horgára reája vetett és már ismert girhes giliszta és büdös májdarab; melylyel már egyszer elfogta a könnyező és anyamasszonyszivű Thaly Kálmánokat és Kossuth Ferenceket, kik leszereltek. Kéjes és könnyező örömmámor közepette a politikában való elbódultságnak: amikor se pénzt se katonát Tisza gróf már sehogyse kapott volna, s amikor — az obstrukció s a vele lángolva-lobogva égő s együtt lelkesedő nemzeti közérzületet — csak ezen elszánt és vakmerő politikai hazard-játékkal lehetett már megfélemlíteni és megtéveszteni.

És szerült! Bár ne sikerült volna!! Bár ne is alkudtak volna meg rajta! Tört vagy szakadt volna inkább akkor és végleg is ketté: *nemzet vagyunk-e hát*, avagy hivány ember áldozat és adó-álanynok s mindenkori harácsul szolgáló tartományoc-ska.

És az akkor már a legmagasabban lobogott tűz elaludt szépen, s ime ott állunk ujából: hogy önvédelmünkre azt újra szíthatjuk.

be Földes Gábor agya, midőn türelmetlen kopogást hallott ajtaján. Félig boszankodva nyitotta azt fel, melyen egyik jó barátja lépett be résztvevően tudakozódva Gábortól az ok felől, mely őt a klubban való megjelenésben akadályozta.

Gábor gyöngékedést hozott fel ürügyül és éppen más tárgyra akarta átvinni a beszédet, mikor barátja azt újságolta, hogy az öreg Boronkay hirtelen meghalt.

Földes ugy tett, mintha az eset nem érdekelte volna, pedig valójában megrendült a hír hallatára. Ezer és ezer gondolat cikázott fejében és maga előtt látta sötét fátolyban a bánatos özvegyet öreg férje koporsóján zokogni. És a hír vétele után még levertebb lett, mint azelőtt.

Nandine csakugyan özvegyen maradt. Teljesen visszavonult a világtól, nem mutatta magát a temetés óta sehoh sem. Szívéből gyászolta elhunyt férjét és kegyeletos könyeket áldozott emlékének. Oly hü volt az emlékezésben, mint a miyen vol a megboldogulthoz életében.

A gyászév végre eltelt s már itt-ott lehetett látni az özvegyet. A fájdalom még most is meglátszott koronkint arcán, de ez még szebbé tette. Szerették őt mindenütt jószágért és ez feledteté vele az eddig átelt szenvedések keserű utóízét és lelke lassankint visszatért abba a csöndes mederbe, melyben férje életében megelégedett volt.

Földes Gábor pedig nap-nap mellette látta ezt a búbajos szép özvegyet és megszerette másodszer. Nem olyan szerelem volt ez, mint a tíz év előtti. Az szertefoszlott, és meg napról-napra erősebb lett. A két lélek harmóniába jött. Megértették egymást. Az igaz szerelem-

Az ugrai levél ime kiröpült nagy Magyarországba: *Tiszának a ház revíziója kell ujából.* Nosza Thaly, nosza Kossuth Ferenc, elő a könnyekkel. Ujából vészben vagyunk; akasztófát és golyókat lát ujából a miniszterelnök és egy távol lebegő *vámközösséget* szeretne ujából kiszelni.

Pénzért, katonáért már visszavonta egyszer ezt a mumust, melyért felszigázott nemzeti hevílet közepett haragos gerjedelme a pártok ellentmondásának megbuktatta volna a nemes és hazafias grófot, akkor kipityeregtették a nemes gróf elbukását, hogy ujából ime itt kísértessen az; szivjon, szopjon bennünket és lankassza nemzeti erőnkét — a leroskadásig . . .

Lám, ujából szólhat a szó, izgathat az irás; ismét csak szüksége lesz a szegény hazában a nemzeti gerjedelemnek . . .

De kitudja? Lesz-e hite bizni és hinni is a megcsalódott és megcsalatott nemzetnek bennetek, kik egyszer már vénasszony könnyek között dobtátok oda sorsát, jogát, nyelvét. Amikor is a hajdan Hadur nevében ezer tusát a haza szabadságáért vivott szittyá hőseink siri nyugalma is felfordult . . .

Koporsók nyílottak, honért vérzett hősök lelkeinek panaszos siráma hangzott a levegőben; megmozdult az elhullt vitézek porából lábunk alatt meggyült és ringó-kalászt termő föld; rémület ült az arcon és jajszó az ajkakon és összelelekezett Rákóczi kultuszának csákányos vitéze a bécsi aulikus copf és frakk-lakáj nemzetipró karjaival . . . és könyeztetek! . . .

Sirnünk kellett volna, de a keserűség nevető görcse torzította el arcunkat s szivünk verése elállt e rettenetes pillanatokban — *megdermedtünk!*

Azóta hónapok multak . . .

Régi nap és régi csillagok járása az égen és uj nemzeti csapások fenyegető zivatara fellettünk.

Am nézzetek magatok körül, mit hozott hát a könnyező alku!?

Ököibe szorult karokkal, dacos homlokkal és élet-halál tusára készen áll ujából minden magyar ember e hazában . . .

És nem kell többé ahhoz ultra-radikális nemzeti elveket sem vallani már; az ugrai levél ujából a nemzeti merénylet új cseleivel settenkedik köztünk a Ház revíziójával; s nincs az a higgadt magyar politikus, — aki megdöbbenve és bár vérmérséklete szerinti valamelyes formában, de ne azt mondaná: megállj!

hez pedig csak ez kell. Nem kerülték már egymást, hanem keresték. Egymás nélkül egy nap sem lehettek. Mandine megbocsátott a hűtlennek és Földes Gábor most a legboldogabb férj a világon.

Az ifjuság szerelme áthajlott a férfikorba, megtartotta hevét, melyhez mindkét részről az állandóság járult.

Földes Gábor most kezd élni igazában, mi óta Nandine ott van oldalánál. Megjött a feleséggel életkedve is. Napestig fárad, dolgozik családjáért, nem azért, mintha rászorúna a munkára, hanem, mert jól esik neki családjáért fáradni. S ha alkonyatkor hazatér, a vad-szölőve befuttatott verenda lépcsőjén szerelmes mosolylyal fogadja őt Nandine, kinek karjain egy mondhatatlanul kedves, kicsi, szöke baba repesve nyújtogatja kövér kezecskéit édes apja felé.

És Földes Gábor meztől a lépcsők alján, feltekint a boldogság élő képére, majd egy könyvet törül le szeméről és siet fel a lépcsőkö, hogy karjaiba zárhassa azt a szépséges asszonyt gyermekével.

Mikor aztán feljönnek a csillagok s a kis bété elalszik, Nandine szerelmesen odaborul a Földes Gábor széles mellére és felsóhajt: Oh mily boldog vagyok veled, közeledben.

Az erős Földes Gábor meg elmosolyodik, átkarolja azt az ésbontó szép asszonyt, egy hosszú forró csókban kicsérlik egymás lelkét, az egymás nélkül eltöltött tíz évet elfelejtik, és hálaát adnak Istennek, hogy első szerelmük elhamvadt tüzeből meghagyott egy szikrát, mely később felgyulva, mindkettőjük életére fényt, világosságot és melegséget árasztott.

Kétszer szerettek és most százszorososan boldogok . . .

ne tovább!! Átkozott osztrák kéz és osztrák aulikus szolgál!!

És ha nem fog menni a házszabály revíziója újból, vagy az azzal való fenyegetés meg Thaly és társai már jól ismert könnyei révén az annak háta megett lappangó nemzeti újabb orgyilkos-követelések kieroszakolása; hát lesz majd *Ház felosztás és újabb választás!*

Mert lesz! Minden előjele elől jár már... Tiszta nemesít szörnyen, nyakra-főre, hogy megteljen a pártkassza, — a nemesítés harácsából.

És alig akad csak egy józan és okos ötödik *Guttmann*, aki azt mondaná: nekem nem kell a fekete-sárga báróság, én: magyar polgár vagyok és akarok is maradni!

Szörnyű idők, veszendő végromlás; nemzetbomlás és nemzetrontás kelevényes ideje!

Évszázadokon keresztül tartott sokszor a nemzet elpusztulását jelentő forrása, bomlása és alakulása után e társadalomnak, alig jutottunk el az ujkori nemzeti államszilárdítás polgárosító és társadalom nyelláló ut kezdetéhez, s már is vége újból mindennek.

Egy önhatalmának erősítéseért mindenre képes gonosz kéz belenyúlt abba újból, s ime még e téren is veszendőbe indul jövőnk, boldogulásunk.

Ötvenöt év előtt romba döntötték az előjogokat, bele kezdtük törni a magyar dzsentrit az államfentartás legbiztosabb útjára: a polgárisodásra; ádáz haragot vivünk a főnemességnek az angol üzletszellemű főnemesei átfarmáltatására, igyekszünk lerombolni a magyar zsidóság tradicionális és kereskedelmi izolált kaszt szellemét; magyarosítjuk a nemzetiségeket, oktatjuk a népet és ime előáll balsorsunk: az önérdelovagok legfeketébb lelkű osztrák aulikusai Tisza és — nemesít!

Nemesít önmagáért uralmának közvetett biztosítására, hogy egy közeli választáshoz a szükséges alkotmányos költségekre szolgáló pénzt megszerelje — és Bécsnek is „treue“ lovagokat neveljen.

Hajdan aranygyapjú, dominium, udvari méltóság és osztrák herceg-kisasszonyok gyöngéd kacsoival kötötték le a nemes főnemességet az osztrák ház családi politikájának.

Efogytak, pusztultak! Ma a magyar zsidóság anyagi és erkölcsi értékét fonják be bárónak, grófnak az osztrák Ház uralmi céljai és törekvései szolgái és személyi hűségű leendő — gárdájával! Mert az lesz legtöbbje idővel!

És nem lesz többé se zsidó, se magyar, se gazdag, se polgár — se báró! az illető.

Csak vak és lekötözött eszköz!

Állj meg bosszútálló Isten sorsharagja feltünk.

Hát mivel érdemeltük mi meg mindezt!... Állj meg nemzetek Istene és világosítsd meg a tévelygőket, hogy e hazában legelső és legutolsó kötelesség még a nemesből is polgárt csinálni és nem az, hogy a polgár is nemesse legyen!

A formák hiu mezében, a valóság számandó gúnyául s e szegény ország kulturájának és gazdasági fejlődésének — végveszendőségévé.

Borzalmas idők, rémitő, gaz, sorvasztó nemzetbomlás és nemzetromlás ez!

Hová és mivé lettek legnagyobb magyarunk, nemes polgár-grófunk: jó Széchenyi István, még a fenséges és magasatos, hatalmas és hontemető, honerősítő ideálisok: Szilágyi Dezső, Wekerle Sándor!... Hová!... Hová!...

Állj meg bosszútálló Isten, tekints reánk!... Vagy éljünk hát, vagy vesszünk oda, de így ne sorvadjunk tovább!...

A baromfi-kiállítás utógondolatai.

A városunkban most lefolyt és kétségtelenül fényes sikerű orsz. baromfi-kiállítás és tenyészbarmfivásár könnyen érthető módon úgy a szakértő mint a laikus elé tárta a baromfitenyésztésben ezen többé már nem kicsinyelhető mezőgazdasági ágazatban követendő irányt.

Az ország minden részéből összegyűlt fajták nagy számaiban és feltűnő egyöntetűségében biztosítékot látunk arra nézve, hogy a baromfinemesítés az országban mindenütt céltudatosan folyik és e tekintetben a szempont

többé nem a sporttenyésztés, hanem a vámkülföldre irányuló fogyasztási anyag, mint piaci árunak, kellő minőségben való lehető leggyorsabb előállítás.

Aki tehát bármily kis részben is elősegíti azt, hogy a hazai baromfi anyag a miskolci orsz. baromfi-kiállításon bemutatott nemese anyaggal javíttassék és ezáltal a vámkülföldre irányuló baromfi termékek, minők az élő és a vágott hizott baromfi, sárgás héjú tojás és a fehér toll az országban minél nagyobb mennyiségben termeltessék, hogy így a vámkülföldre menő árú egy minőségű legyen, természetes tehát, hogy így piacképesebbé válik és magasabb áron lesz értékesíthető, az a hazának nagy szolgálatot tesz és nemesen cselekszik, mert éppen a legszegényebb néposztály megélhetését könnyíteni törekszik.

De nemcsak az ily ápolat útján történő nemesítéssel lehet egyes vidékek baromfi állományát számban fokozni és minőségben javítani és így a nép megélhetését könnyebbé tenni, egész-n új foglalkozásokat létesíteni, iparágakat teremteni, hanem lehet szerencsés ipari és kereskedelmi vállalatok útján is, amint azt Magyarországon számtalan példa fényesen bizonyítja.

Ilyen kereskedelmi vállalat a baromfi-hizlalda, a tojásüzlet és ezzel kapcsolatosan ezen áruk kiviteli kereskedelme. Magyarországon ez-előtt 50 esztendővel tudtommal egy-két cég foglalkozott nagyban ezzel, ma azonban kétszáznál több ilyen üzlet áll fenn és virágzik és működésével egy-egy ilyen kereskedelmi pont valóságos áldást áraszt a népre, mert fokozza minő és mennyiségileg baromfitenyésztését, aminek természetes következménye a fokozatos nagyobb bevétel.

Aki ismeri az ezen üzletággal járó kereskedelm nehézségeit, az méltányolni is tudja azt, hogy az minden szolid cégnek fényes jövődelmet biztosít és szép jövőbeli kilátásokat nyújt, mert hisz olyan ténre ez, ahol konkurenciától tartani nem kell, mert minden kereskedő a maga működési körzetén okos előrelátással és gyakorlati érzékkel önként fokozhatja bizonyos fokig a baromfi-tenyésztést, így járnak el és jártak el azok a cégek, akik ma százakkal és milliókkal rendelkeznek, de bizonyos idő előtt, kevés tőkével, mint kiskereskedők kezdték meg pályafutásukat és ha szereltek maguknak vagyont, ezerszeresen szereltek annyit a népnek, mint hisz a statisztikai adatokból látjuk, hogy 10 év előtt a vámkülföldön eladott magyarországi összes baromfi-termékekért 32,000,000 korona folyt be, míg a mult évben ugyan ezen címen körülbelül 70,000,000 kor. volt a bevételünk.

Ha tehát 10 év leforgása alatt a bevétel megkétszereződött, csak természetes, hogy a termelésnek is fokozódnia kellett, ehhez pedig a kedvet alig adhatta meg más, mint a kereskedő, aki a hasznosodó árakkal kedvet csinál a gazdának a baromfinak nagyobb számban való tenyésztésére.

Kétségtelen, hogy egy nagy kereskedelmi vállalat létesítéséhez nagyon sok oldalról lehet pro és kontra hozzászólni és én mindenestre e cikkem következtében napvilágot látott vélemény előtt meghajlok, de amennyire az ország és most már ezen vidék baromfi tenyésztési és kereskedelmi viszonyait ismerem, Miskolc város élénk kereskedelmével, sokféle elágazó vasuti összeköttetésével, népes vidékével és a pénzügyintézetek kedvező viszonyainál fogva predestinálva van arra, hogy itt egy baromfi, tojás- és tollkiviteli üzlet akár szövetkezeti, akár részvénytársasági alapon létesíttessék.

Csak örvendeni tudnék azon, ha elmondott eszmém ez ügyre a kellő figyelmet irányítani tudnák.

Hrebly Emil.

UJDONSÁGOK.

Esküvők. Dr. Dienes Gyula köz- és váltóüggyvéd. Gömör-, Kishont t. e. vm. tb. ügyésze, a Putnoki Hitelbank jogtanácsosa f. évi okt. 8-án d. e. fél 12 órakor tartotta esküvőjét Budapesten, a Kálvin-téri ref. templomban Kec-

késsy Margittal, Kecskéssy Ede ny. cs. és kir. huszárőrnagy és neje néhai báró Pongrácz Olga leányával. Tanuk voltak a völegény részéről Hönisch Ede bányatanácsos, bankigazgató, a menyasszony részéről nagybátyja báró Pongrácz Vince miniszter tanácsos. Esküvő után családi ebéd volt az országos Cassinó zárt helyiségében s utána a fiatal pár utra kelet. — Deutsh Mór fővárosi magánhivatalnok e hó 16-án fél 3 órakor tartja meg esküvőjét Rácz Margit urhölgygyel Miskolcon a Kazinczy utcai izr. templomban.

Ortvay Miksa nyugalomba vonul. A miskolci kir. törvényszék érdemes elnöke, Ortvay Miksa kuriai bíró diszes állásából visszavonult és nyugalomba megy. Sajnálattal vesszük ez elhatározásnak hírére, mert kiváló egyéniséget e város közönsége évek hosszú sora óta megtanulta becsülni és szeretni. A terhes, test-lelket igénybe vevő diszes, de nehéz bírói pályán négy évtíz det töltött be. A komolykötelességtudás férfa volt Ortvay Miksa, de mindig előzékeny és jóindulatu előjárója bírótársainak és gondos főnöke alárendeltjeinek, pártfogója a hozzáfordulóknak. Erdemei illetékes helyen is méltányoltatták s azon kevés számú törvényszéki elnökök sorában ő a legelső között szerepel, akik a kuriai bíró diszes címét és jellegét megnyerték, mihelyt ezt a tövényhozás lehetővé tette. Elelte 65. évében, negyven évi becsületes, lelkiismeretes bírói munkásság után kívánja a nyugalmat, melyre szép és érdemdu pályafutása után méltán rászolgált. Most, midőn a magánéletbe visszavonul, kíséri őt a pályatársai, tisztviselői s a nagy közönség szeretetteljes becsülése s rokonszenve s azon jó kívánata. vajha hosszú-hosszu éveken át élvezhesse a kellemes pihenést és zavartalan nyugalmat szerető családjá körében.

Helyettesítés. A kassai m. kir. posta- és táviró igazgatóság Máthé Kálmán posta- és táviró főtisztet a miskolci I. sz. m. kir. postahivatal főnöki teendőinek ellátásával ideiglenesen és egyelőre bizonytalan időre megbizta. A posta új helyettes főnöke hivatalát már el is foglalta.

Cholnoky felolvasása. Vasárnap délután 3-5-ig nyitotta meg Manzsuriaról tartott előadásával Cholnoky Jenő egyetemi tanár a köz-művelődési és muzeum-egylet ez idei felolvasásainak sorozatát. A felolvasásra élén a köz-művelődési-egylet igazgatóságával igen nagy számú és főleg hölgyekből álló előkelő közönség jelent meg. Cholnoky rendkívül érdekesen, szellemen és igazán közvetlen nagy hatással adta elő érdekes és tanulságos dolgait Manzsuriaról, melyet közvetlen tapasztalásai útján szerzett. A tudós és kedves modoru felolvasót a hálás közönség ismételtlen és leikesen megéljenezte.

Oktober 6. A tiszapalkonyai róm. kath. olvasó-kör az aradi vértanúk 55-ik évfordulója alkalmából e hó 9 én d. u. 6 órakor az iskola teremben gyászünnepélyt tartott. Az ünnepély műsora a következő volt: 1. Hymnus. 2. Megnyitó beszéd, Szolcsányi plébánostól. 3. Gyászos idők, írta és felolvasta Tattányky Andor tanító. 4. Október 6., írta Tompa K., szavalta Farkas István. 5. A munkácsi rab, írta Jókai Mór, szavalta Tattányky Andor. 6. Szózat. 7. Záró beszéd, tartotta Tattányky Andor, a kör titkára.

Kezlik már az adóösszeírást. Az ősz beálltát a falevél hullodgaláson, déren és Mihály napján kívül az a körülmény is jelzi, hogy megkezdődik a konszribálás. Hivatalos emberek házról-házra járva, lajstromba veszik, hogy hány éves vagy, miből él, mi a jövedelmed, mennyi adót fizetsz, van-e feleséged, gyermekeid és más eféléd. Ennek, az őszi lajstromba vételnek az alapján ajándékozzák meg a következő évben különböző című egyenes és görbe adónemekkel.

Szóval: ha adóról van szó, nem feledkeznek meg rólad jó magyarom!

Tifusz-járvány. Szerencsen és Bekecsen a tifusz-járvány igen intenzíven lépett föl. Eddig már több áldozata is volt. A közigazgatás a járásorvos rendelkezésére több kutatót zár alá tett mindkét községbe.

A 65. gyalogezred önkéntesei. A városunkban állomásozó cs. és kir. 65. gyalogezred önkénteseinek gyakorlati kiképzetése f. hó 3-án kezdetét vette. A kiképzésre való felügyeléssel Salzleitner János főhadnagy van megbízva, ki a múlt évben is „Abrihter-Kommandant”-ja volt az önkénteseknek. Az önkéntesi iskola parancsnokságát az idén Kotányi Hugó százados v. sz. át, kit szabadságidejének leteltéig Huberth Béla főhadnagy helyettesít. Az ezred önkénteseinek száma 55 s majdnem fele miskolci lakos. A német nyelvet — hír szerint — csak 5-en beszélik közülök teljesen, 22-en értik egy keveset s az egésznek körülbelül fele tájékozatlan a német nyelven. Azonban nincs kizárva, hogy — miként az idén is történt — azoknak fog legjobban sikerülni a tiszti vizsga, akik év elején csaknem teljesen járatlanok voltak az ezred hivatalos nyelvén.

Felülfizetés. A miskolci iparos ifj. egyesület dalárdája f. évi okt. hó 1-én tartott őszi táncvigalmán felülfizettek: Bokros Károly 20 K, Pfliegler J. Ferenc, Ludvig István, Rácz Jenő 10—10 kor., Potenga Ferenc, Sugár Ignác, Gutneuer Gyula 5—5 K, Kovanez József, Stumpf Gábor, Szakács István, Halász Andor, Bada Bertalan, Karla Bertalan, Lányi Lajos, Mészáros Mihály 4—4 K, Csendes Miklós, Haniszko János, Lehmann János 3—3 K, Tóth Ferenc, Bajnok Béla, Köröskényi József, Pecze János, Németh László, Eötvös Lajos, Filep József, Wittich Andor, Janovits Ferenc, ifj. Balog Pál, Szepcsik Lajos, Timcsina Imre, Lőrincz Sándor, Welte Gyula, Árvay Dániel, Maklári Károlyné, Maklári János, Lőrincz László, Regula Gyula, Tóth Lajos, Sikorszky Gyula, Viszlaj József 2—2 K, Istvánko Gyula, Plihácz Ferenc, Tóth Dezső, Fajcsik Lajos, Passuth Gyula, Kniczán János 1—1 K, Podmaniczky Ferenc 50 fill. A t. felülfizetőknek ezután nyilvánítja halás hűszönetét kegyes adományaikért: Az elnökség.

Megmenekült a halál torkából. Kátról írják: a csodával volt határos a minap Veres Árpád hat éves kis fia menekése a halál torkából. A ficska pajtásai társaságában a gőzmalom nyitott kutja közelében játszadozott. Játék közben összeveszett egy nagyobb pajtásával, ki dühében a kutba lökte Árpádot. A fiú vészes sikoltására odarohantak a malom munkások és a veszélyről értesülve, létráért futottak. — A kis Veres Árpád életbenmaradásához semmi remény nem volt már. A kut vize igen mély és bizonyosra lehetett venni, hogy amíg a létrákat leeresztik, a szegény gyermek megfulad. Milyen nagy és örömdetes volt azonban a meglepetés, midőn a kis fiút nem a vízben, hanem a víz fölött, a szívócsőbe kapaszkodva találták az emberek. Elmondhatni, hogy a kicsikét valósággal őrangyala mentette ki a halál torkából. Ijedtségén kívül semmi baja sem esett, még csak zuzódást sem szenvedett.

Körözött cigány. A miskolci főszolgabírói hivatal országosan körözött egy, az Erzsébet kórházból még a múlt hó 26-án megszökött cigányt. Kolompár Jánosnak hívják, 18 éves, nőtlen, heőcsabai illetőségű. Feltalálás esetén a miskolci főszolgabírói hivatalhoz toloncolandó.

Elfogott tolvaj. Nagy Sándor notórius csavargót a miskolci rendőrség, mikor az Erzsébet téren egy finom új nadrágot kínál eladásra, letartóztatta. Lopás miatt megindult ellene a büntető eljárás.

Szilassy Etelka sikere. Szilassy Etelka, Németh volt társulatának rokonszenves primadonnája Egerben is, Miskolcon is szép sikereket aratott és általános kedveltségnek örvendett. De az itt elért sikereit jóval fölülmutatta az, amit a kecskeméti színtársulat nagykanizsai működésén ért el. A „Pesti Hírlap” így írt róla: A nagykanizsai közel négy hónapos színisaison utolsó előadásakor: A „Paraszt-kisasszony”-ban bucsuzott el a társulat bajos szubrett-primadonnája, a közönség dédelgetett kedvence: Szilassy Etelka, aki a címszerepet játszva Nagy-Kanizsán sohasem látott óvációk tárgya volt. Előadás után kifogták kocsijából a lovakat és úgy huzták a vasúthoz. (Szép! még ha csak a fele is megtörtént. Szerk.)

Kivándorlás Borsodmegyéből. Aki Magyarország közviszonyait nyitott szemmel vizsgálja, lehetetlen észre nem vennie azt a veszedelmet, mely a kivándorlás képében lépten nyomon kísért. A kivándorlási láz, mióta az utleveleket a vármegyék állítják ki, ugylátszik, megkétszereződött. Aug. 1-től tudvalevőleg nem a belügyminisztérium, hanem a vármegye alispánja állítja ki az utleveleket. Borsodvármegyében augusztus 1-től október 1-ig, vagyis két hó alatt 556 utlevelet állítottak ki 716 személy részére s ha ehhez hozzáadjuk a minisztériumtól augusztus hó elején leküldött 60 darab utlevelet, megyénkbeli összesen 776 ember vándorolt ki Amerikába jobb sorsot keresni. Ezen nagy számból csupán 8 egyén kért nem Amerikába szóló utlevelet. Miskolcra 56-an kértek utlevelet, a megyebelie községek közül legtöbben vándoroltak ki Szalonna, Szendrő, Rudobánya, Irotából. Vannak a kivándorlók között egész családok, kik végkép kimennek, de legtöbbje munkakeresés céljából 1—3 évre indult az új hazának. Különösen hajóindulások előtt egész csapatok jelennek meg az alispáni iktató hivatalban utleveleik sürgetése végett. A kivándorlók nagy része Fiume felé megy. Borsodmegye területéről tehát a két hónap átlagát számítva, naponta 12—13 ember indult el hazájából Amerikába.

Elfogott kifli sikkasztó. Filep Álmos helybeli pékmesterhez a napokban egy Pakusza József nevű egyén kifli árulására elszegődött. Filep át is adott neki mintegy 16 korona értékű süteményt, vele egy kosarat és abroszt. Ma menjen vásárt csapni. Pakusza azonban a sütemények árát elkártyázta, a kosarat pedig a Népkertben eldobta. Erre a rendőrség nyomozni kezdte s el is fogta s akkor kiderült, hogy Pakuszt tulajdonképpen Németh Lászlónak hívják s hogy a Pakusza névre szóló munkás könyvet valahol szerezte s azt jogtalanul használja. A rendőrség Némethet közbiztonság elleni kihágás és sikkasztás bűneért át adta a kir. büntető járásbírósnak.

Rendőri hírek. Pollacsek Szerén utcai vászonárusnőit 4 korna értékű árut elloptak. A rendőrség a tolvaj kézrekerítése végett megette a szükséges intézkedéseket.

Jön a tél. Hogy a tél közeledik, annak legbiztosabb jele, ha lopják a szárnyas jószágokat. Tegnap városunkban Deutsch Sámuel Baross-utcai korcsmáros kárára, négy libát, Groszmann Dávid újváros-utcai lakos kárára pedig 4 libát, 3 tyukot és egy csomó csirkét loptak el eddig ismeretlen tettesek. A rendőrség a tolvajokat nyomozza.

A legnagyobb kémikusok egyike, Liebig Jusztusz, ismételtén rámutatott a szappannak fontosságára az emberi háztartásban, sőt annak a használatát a kultúra mértékének jelezte és tényleg a szappan használatát az egészséget illetőleg oly nagy jelentőséggel bír, hogy azt az emberiség figyelmébe nem lehet eléggé ajánlani. Sajnos, a mindennapi használatához szükséges szappanok kiválasztásánál nem eléggé óvatosak az emberek és gyakran kellemes illat és olcsóság által engedik magukat félrevezetni. Nem a legnagyobb darab a legolcsóbb, hanem a darab tartóssága és minősége a fontos, mert ártalmas anyagokból készült, gyantát tartal-

mazó szappanok érdesre és durvára változtatják a bőrt. A Sarg féle glicerin-szappanok a kozmetikában 50 év óta kiünöknek bizonyultak és kiválóan alkalmasak arra, hogy a bőr puhaságát, fehérségét és finomságát fenntartsák, valamint, hogy a kellemetlen mirigyképződésekből eredő bőrbetegségeket gyógyítsák és azok keletkezését lehetetlenné tegyék.

Betűszedő tanulóknak fizetéssel felvétetik 13—14 éves fiú, ki a középiskola 2 osztályát elvégezte. Jelentkezhetni Szelényi és Társa könyvnyomdájában.

Majdnem új elegáns gyermekkosci jutányos áron eladó. Szathmáry Lajos, Jókai utca 2. (Tökés-ház.)

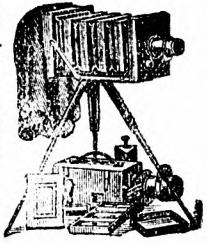
Mérlegképes KÖNYVELŐ és magyar levező az esteli órákra mellékfoglalkozást keres. — Cim a kiadóhivatalban.

DUNKY FIVÉREK

— cs. és kir. udvari fényképészek műterme —
MISKOLC Városháztér 20.

Országos híru műtermek vannak:
Kolozsvár, Miskolc, S.-A.-Ujhely és
Deesen.

Műkedvelők részére friss vegyszerek és minden kellékek kaphatók.

KÖZGAZDASÁG.

Országos vásárok a megyében. Az erdőtelki vásár f. hó 16. és 17-én lesz megtartva. Szarvasmarha felhajtható. A miskolci Lukács-napi országos vásár f. hó 16-án gyűlik és 17-én tartatik meg. Ezen vásárra hasított körmű állatok is felhajthatók, sertések kivételével. A borsodm. gazd. egyesület vásártéri istállóit, jutányos bekötési árak mellett, a felhajtott állatok részére igénybe vehetők.

A város 1905. évi költségvetése a pénzügyi bizottságban.

Október 10

Miskolc város pénzügyi bizottsága az elmúlt hét folyamán foglalkozott Soltész Nagy Kálmán előkötete alatt a város 1905. évi költségeloirányzatával. A költségvetést Kőrös Kálmán főpénztárnok és Szombati László főszámvéví állították össze. Ezen összeállítás szerint a bevétel 1905. évi összege 751.134 K 76 fill. s a kiadásé 1.024.416 K 51 fillér és így a fedezetlen hiány 273.281 K 87 fillér, melynek alapján a főpénztárnok és főszámvéví összeállítás szerint az 1905. évi közsegi pótdadó 49 és kilenc tized százalék. A folyó 1904 évi költségeloirányzatnál 49 és két tized százalék lett megállapítva és így az emelkedés hét tized százalék. Az összeállított költségvetést a pénzügyi szakbizottság tárgyalás alá vette és azt némi módosítás mellett el is fogadta.

A tárgyalásból kiemeltük a következőket: A bevételeknél emelkedés mutatkozik a városi bérháznál (az új építkezés folytán), a kisebb földek bérleténél, a fürdő részvényeknél, a helypénzszedésnél, mert ez a városorompóknál fog történni, az ásványviznél, orvosi szeledijaknál, járdadíjaknál stb. Új tétel a Liebermann-féle földek 4500 kor. évi beösszege. Ellenben csökkenés van a vágóhídi bevételnél, mert a huszfogyasztás szomorú apadást mutat, a szőlőtelepnél a rossz időjárás folytán, a szeszpótléknál 4000 koronával lesz kisebb a fogy-

adóptlék bevétele, mert a bérleti összeg 6000 koronával magasabb s most 169,000 koronára rug s több apróbb tételnel. Elcsik eladás folytán a ládházi tagbirtok bérjövédeme is.

A bevételi előirányzat után tért át a bizottság a kiadások tárgyalására.

A városi épületek fenntartása 1905. évben mintegy 1600 koronával kevesebbre tervezetik de így is 35400 koronára rug. Kevesebb a kiadás a földek s kertekre mintegy 1600 koronával. A jogok s jövedékeknel elcsik a helypénzjövédeme adója, mert a közig. bíróság kimondotta, hogy a városok ily jövédeme nem adóztatható meg, de a fogy. adóbérlet többete ezt felemészti. A kölcsönök törlesztésénél bejelentetett, hogy a miskolci takarékpénztár hdnvédlaktanyai kölcsönét 5¹/₂-ről 5%-ra, a szabályozását 6-ról 5%-ra szállította le.

A közigazgatás személyi kiadásai mintegy 1000 koronával emelkednek, már előző közgyűlési határozatok alapján. Uj tételek Halász fogyaszt. adóhivatalnok kegydíja 240 és Tesky könyvelő 800 korona. A rendőrség tételei jelentéktelen változással a régiéek; szóba kerül a rendőrök ruházata s felszerelésére szükséges és évenként ismétlődő összeg (11500 kor) magassága, nemkülönbén a rendőrök nyugdíjügye, melyre nézve a tárgyalások, adatbeszerezések folyamatban vannak. Alig változnak az igazgatási dologi kiadások. Az utcák világítása mintegy 3000 koronával fog többé kerülni, ami a gázvilágításra esik, 522 lámpa, 10-zel több; a petróleum világítás 10300 koronába kerül (195 lámpa + 7). E rovatbeli egyéb kiadások alig változnak.

Az iskoláknál emelkedés van, mert 2 új óvoda épült. A kulturális kiadásoknál került a sor a színház ügyére. A bizottság pártolja, hogy az évi szubvenció 6000 koronáról 8000 koronára emeltessek s hogy a színház r. t. által a színház újjáalakítására felvett kölcsön kamataiért a jótállás elvállaltassék. Azonban a színháznak városi kezelésbe való vételének ügyét pénzügyi okokból ez idő szerint ellenzi.

Méltányolta a bizottság a miskolci ipartestület kérelmét s tekintve, hogy a testület, mely kizárólag az iparosok díjaiból tartatik fenn, a hatóságot sok munkától s a költségtől kíméli meg, 600 kor. évi segély megadását javasolja. Felvétellett, mint új tétel a nyakkendő gyár 2000 kor. segélye.

A jótékony célú kiadások, a kedvezőtlen termés hatása alatt emelkednek. Az előre nem látott kiadások a szükséglethez képest 7000 koronával irányoztatnak elő. A rendkívüli kiadásoknál új tételek: Deák szobor 1000, keresk. kórház 1000, buzatéri kut és viztartány 2400 K s végül 1825 K tartásdíj egy Buda-pesten ápolt miskolci illetőségű egyénért. Ez évek óta húzódo ügyet a miniszterium döntötte el.

A bizottság az egyes tisztviselők által fizetésemelés iránti kérvényeket, kivételeket különben sem akarván statuálni, elvileg ellenzi.

Végül tárgyalták Nikolis Szeréna kérvényét. Nevezett Miskolcon 23 szövszékkel szövsz. ipari telepet akar létesíteni. A bizottság évi 600 korona segélyt javasolt. Egy iparművészeti iskolai növendék támogatása ügyét a tanácsnak ajánlja.

A ker. iskola új épületének ügyével fejeztetett be a tárgyalás. A kormány, mint ismeretes, új iskolát akar építeni itt s telket kér. Több terv merült fel, de a bizottság most érdemleges határozatot nem hozott, hanem a helyszemét folytatni kívánja.

CSARNOK.

A konyha és étkezés történetéből.

Irta: Vértesy Sándor.

(Folytatás.)

Tiberius császár valóságos kereskedést üzött vele. Az ő tenyészetéből való egy példányért Octavius 5000 sest. fizetett a halpiaccon. Nagyrabecsülték a kecségét is.*) „A Palazzo dei Conservatori ma is látható egy márvány dombormű, amelyen egy 46 hüvelyk hosszú kecsége van ábrázolva, a tábla aljába pedig be van vésve a SPQR által 1581-ben alkotott törvény szövege, amely szerint minden, a római birodalomban fogott kecségét, mely a domborművön ábrázolt hal nagyságához hasonló, vagy azt meghaladja, úgy kell tekinteni, mint köztulajdont s a városi előjáróság rendelkezésére kell bocsátani.“ — Leghíresebb s legdrágább volt azonban a Plinius és Juvenális által magasztalt, az u. n. „Lupus“. A lisztel süritett édes mustban hízalt csigát és osztrigát**) a „lakoma pálmájá“nak tartották. A százfélé sajtok közül különösen szerették az alpesit és svájeit. Antónius Pius főleg ezek tulságos élvezetének köszönhetette időelőtti halálát. A tömérdék gyümölcs fajták közül a szőlőt, olajbogyót, fügét, mandulát Görögországból, a szilvát Szerbiából, az almát Spanyolországból és Ázsiából, a citromot Numidiából, a lotuszt Afrikából importáltak. Különbén a legnemesebb gyümölcsöket

*) L. Lancini R. „A régi Róma, a legujabb ásatások világában.“ Ford. Lubóczy Budapest, 1894. a M. Tud. Akad. kiadv. 279 l.

**) A legfőbb esedek egyike volt ez minden idők gourmandjainak szemében. Husa édes, finom, omlós, könnyen emészthető. Amennyire a kult. história vissza tud emlékezni, a halandók kedves esedele volt mindenkor. A zsidók nem élvezhették, mert Mózes tiltotta az olyan víziállat evését, melynek uszonya és pikkelye nincs. Valamennyi ókori nép közt a római értett legjobban a hízaláshoz. A Lucius Crassus idején élt Sergius Oratornak volt az első nagy tenyésztő intézete. A rómaiak voltak az osztriga-éves mesterei is. Epikur egy hívről beszéli Juvenalis, hogy rögtön felismerte a helyet, ahonnan az osztriga származott. A böles Seneca, az ékesszavú Antónius dic-érettel adóznak jóságának. Vitellius, a nagyétkü császár nem tudott eltelni élvezetével. A középkorban hatyu és pávapcsenyő díszítette a fejedelmek asztalát, de nem volt szabad hiányozni az osztrigának sem, melylyel különösen Londonban már akkor is nagy kereskedést üztek. Anglia leggazdagabb telepei még ma is az essexi, kenti és sucezi partok folyóinak torkolatánál vannak. Veszedelmes versenytársa az angol osztrigának a francia, főleg a Biszkája-öbölbeli való, mely sajátosog hogy zöldes színű.

egész Európa a rómaiaktól kapta. Főleg a szőlőtökét és olajfát ott, hol megterem, ók honosították meg. A magyar bortermelés alapvetője a szerémségi kertésznek trónra jutott fia, Probus. Ő ültette be 276 ban a Mons-Almust, a mai Mitrovica környékét. Hamar felvirágozott Pannoniában a szőlőtermelés. Claudianus már úgy éneklie meg a Dunát, mint szőlőhegyek árnyazta folyamot. A rómaiak hallatlan pocskolása az italban is sok formában jelentkezett, de egyik sem volt oly eszeveszett, mint az, melyre Kleopatra adta a példát, tudniillik, hogy borban oldott drága gyöngyöket szüresölgettek. A már említett Aesopus fiáról is följegyezték, hogy midőn lakomát adott, minden vendégének kedveskedett ilyennel. Ő maga egyszer azt a gyöngyöt hörpintette fel, mely Mitella fülében csüngött, meg akarván mutatni, hogy egyszerre egy millió sesterciuszt képes lenyelni. A régiék különben a gyöngynek bűvös erőt tulajdonítottak, azt tartották, hogy szerencsét hoz és megóv a hidegleléstől és a buskomorságtól. A rómaiak költői képzelve a gyöngy eredetét illetőleg azt vélte, hogy harmatcseppből születik, amiért leginkább Vénusznek áldoztak vele, míg a görögök azt tartották, hogy zivatarban fogamzik s káprázató szinompóját a villámoktól kapja. A rómaiak legtöbbre becsülték a Comorin-fok ormán talált körtealaku gyöngyöt. Innen valók voltak Kleopatráé is. Az ő történelmi hírességű gyöngyei közül egy 45 karatos II. Rudolf császári koronáját díszítette.

A római lakomák vázlatos képének kiegészítésére ideiktatom Nero császár főudvarmesterének, Petroniusnak „Szatirák“ című töredékes regényének egyik érdekes fejezetét, mely Trimalchionak, a gögös parvenünek („Caena Trimalchionis“). Büchler, Páris 1871.) írja le s amely valószínű tulzások dacára is ríktó fényt vet a császárkori állapotokra.

A bűvös, pompás berendezésű ebédlőben a juharfából készült és elefántcsonttal gazdagon kirakott asztalok körül a vendégek már mind leheveredtek a biboragyapjával töltött, süppedő kerevetre. Balkarjukra támaszkodva, a nap eseményeit, a legujabb pletykákat váltják meg s a korzón megjelent hölgyek toaletjeit bírálják. Pullia Minor szépségének kérdése két pártra szakította a társaságot.

(Folyt. köv.)

Laptulajdonos: Szelényi Lajos.

BORSOD-MISKOLCI HITELBANK MISKOLCON.

Olcsó kamatos, félévi egyenlő részletekben törlesztendő jelzálogos kölcsönök.

A pénzpiac jelenlegi viszonyai alapján **olcsó kamat mellett** oly jelzálogi kölcsönöket is engedélyezünk, **melyek 10 vagy 15 év alatt egyenlő félévi részletekben lesznek visszafizetendők.**

Ezen kölcsönök előnye az, hogy **nem záloglevelekben, hanem készpénzben adatkak**, hogy a visszafizetés aránylag rövid időre szabatik és hogy a **tőke és kamat egyidejűleg törlesztetik.**

Kiválóan alkalmasak a kisgazdálkodóra, aki kiadásait a **mindig egyenlő törlesztési részletek számbavételével pontosan** megállapíthatja és aki nem kénytelen 10 vagy 15 évnél hosszabb időn át a jelzálog terhével viselni.

Az ingatlanokon levő terheket — ha lehet, bélyeg- és illetékmentességgel — convertáljuk. A kölcsönök tetszés szerinti összegben engedélyeztetnek. Legkisebb kölcsön összeg 500 korona.

Értesítéssel szívesen szolgálunk. A kölcsön-engedélyezés szó- vagy írásbeli kívánatra folyamatba tételik.

A Borsod-Miskolci Hitelbank Miskolcon.

IRODALOM, MŰVÉSZET.

A színházi főszezon megkezdődött, amit a leghívebben tükröz vissza a Színház és Élet legújabb száma. A lap a legpontosabb, legjobban értesült organuma a főváros és vidék színházi eseményeinek és egyébként is a legértelmesebb hetilap, amit már cikkeinek címei is bizonyítanak. Radnothynéről, a „Nemzeti Színház” legközelebbi bemutatójáról maga a szerző, Kampis János ír. Lendületes cikkben emlékezik meg a lap az uttorók közül Megyeriről. Részletet közöl a Hadik huszárokból. — Parányi, a jubiláns korista, életéből mond el egy humoros epizódot. Folytatja érdekes jegyzetét a vidéki színészethez. Szellemesen cseveg Zsipp asszony, nagyon érdekes az Apathyról írt cikk. A lap tartalomdúsá tételéhez még regény, vers stb. járulnak. A gyönyörű, színes címlapon Somló Sándor igazgató képe van, akit a lap belsejében érdekes közlemény méltat. Többi képei is gyönyörűek. D. Handel Berta, Apathy István, Kampis János, Földes Imre, Suppe Ferenc, Parányi Adolf arcképei és feivételek a Bocaccióból és a budai nyári színház udvaráról. A tartalomban, kiállításban egyaránt gazdag lap egyes számának ára 24 fillér. Kapható minden újságárusi ónál. Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapest, Baross-utca 59.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Az új vizsgálóbírák. Az igazságügyminiszter a kassai kir. ítélőtábla kerületében vizsgálóbírákú a következő kir. tvszéki bírakat rendelte ki: A beregszászi kir. tvszéki kerületében dr. Köves Antal tszki bírót, az eperjesiben Kádas Miklóst, a kassaiban Bodnár Ferencet, a löcsei dr. Matavovszky Aladárt, a miskolciban Kalocsay Kálmánt és a s.-a. újhelyi kerületben Wieland Lajos kir. tszéki bírót.

Emberölésért elítelve. A miskolci kir. törvényszék Tóth András külső-böcsi lakost egy évi és hat havi börtönre ítélte. Nevezett f. évi aug. hó 28 án Dudas Lajos külső-böcsi legényt zsebkésével úgy vállon szurta, hogy az néhány perc múlva meghalt. Az elítélt felebbezett.

Foglyok a miskolci kir. ügyészségnél. A miskolci kir. ügyészség fogházában a múlt szept. hó végén le volt tartóztatva összesen 119 fogoly és pedig 96 férfi és 23 nő. A férfiak közül fegyházra van ítélve 4. börtönre 22. fogházra 27, vizsgálati fogságban van 38, ötnek az ügye felebbezés alatt áll. A nők közül börtönre van ítélve 11, fogházra 3, vizsgálati fogságban 9.

Őszi kalap-ujdonságok.

Őszi és téli kalap-ujdonságok
tisztá gyapjuhól, nyulszőrűből és valódi
gráci lódenből megérkeztek.

ROSENBERG BÉLA

férfi divatüzlete

MISKOLC, Széchenyi-utca 20.

Ferenzi B. könyvkereskedésével
szemben.

Hol férfi és női cipők, fehérműek,
esőernyők, harisnyák, keztyűk stb. stb.
legolcsóbb árban kaphatók.

Őszi kalap-ujdonságok.

Szelényi és Társa

Könyvnyomdája és Könyvkötészetében
Széchenyi-utca 34. szám. (A színházzal szemben)

bármily könyvnyomdai munkák: lakadalmi és béli meghívók, körlevelek, falragaszok, árjegyzékek, zárszámadások, táblázatok, kimutatók, művek, levélpapír és borítékok, czimkártyák, számlák, gyászjelentések, czimké, névjegyek és itt fel nem sorolt egyszerű avagy több színben nyomandó munkák a legjutányosabb árak mellett és a legcsinosabb kivitelben készülnek.

Iskola-könyvek félvászon kötése 20 fillértől feljebb.

Kiváló szerencse Töröknel!

Felülmulhatlanul

kedvez főárudánknak a szerencse. Rövid idő alatt 17 millió korona nyereménynél többet fizettünk ki nagyra becsült vevőinknek; köztük

— a legnagyobb nyereményeket. —

Ajánljuk ennelfogva, hogy a világ legesélydúsabb osztálysorsjátékában vegyen részt. — A most következő magy. kir. szabadalmazott 15. osztálysorsjátékban újból

110.000 sorsjegyre 55.000 pénznyeremény
jut és összesen egy hatalmas összeget,

— **14 millió 459.000 koronát** —

sorsolnak ki rövid 5 hónap alatt.

A legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben

— **1.000.000 korona.** —

Továbbá 1 jutalom 600.000, 1 nyeremény 400.000, 1 à 200.000, 2 à 100.000, 1 à 90.000, 2 à 80.000, 1 à 70.000, 2 à 60.000, 1 à 50.000, 1 à 40.000, 5 à 30.000, 3 à 25.000, 8 à 20.000, 8 à 15.000, 36 à 10.000 korona és még sok egyéb; összesen **55.000 nyeremény és jutalom 14.459.000 korona összegben.**

Az I. osztályú sorsjegyek tervszerű árai:

1/8 eredeti sorsjegy frt — 75 vagy korona 1.50

1/2 " " " 3 " " 6.—

1/4 " " " 1.50 " " 3.—

1/1 " " " 6.— " " 12.—

A sorsjegyeket **utánvétellel**, vagy az **összeg előzetes beküldése** ellenében küldjük.

Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk

— **f. évi október hó 24-ig** —

bizalommal hozzánk beküldeni.

TÖRÖK A. ÉS TSA

BANKHAZA BUDAPEST.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete

Főárudánk osztálysorsjáték üzletei:

Központ: **Teréz-körut 46/a.** I. fiók: **Váci-körut 4/a.**

II. fiók: **Muzeum-körut 11/a.** III. fiók: **Erzsébet-körut 54/a.**

Rendelővel levágandó! **TÖRÖK A. és Tsa bankháza BUDAPEST**

Kérek részemre.....I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervszettel együtt küldeni.

Az összeget.....korona összegben }
utánvételezni kérem }
postautalvánnyal küldöm } A nem tetsző törleendő!
mellékelem bankjegyekben (bélyegekből)

Pontos cím:

Utánzásoktól óvakodjunk!

Kizárólagos női ruhakelme és selyemkülönlegességek

Nagy raktár Árvai Soma Miskolcz, Széchenyi-u. 50.

MEGHIVÓ.

A Miskolczi Kölesönös Önszegélyző Hitelszövetkezet

1904. évi október hó 23-án d. e. 10^{1/2} órakor
— a Korona-szálloda termében tartandó —

IX. évi rendes közgyűlésere

a szövetkezet tagjai tisztelettel meghívotnak.

A közgyűlés tárgysorozata a következő:

1. Igazgatóság jelentése.
2. Felügyelő bizottság jelentése.
3. A mérleg és zárszámadás feletti határozathozatal.
4. Az 1899—904. évi V. évtársulat felszámolása.
5. A X. évtársulat megalakítása.
6. A kilépő igazgatósági tagok helyének betöltése.
7. Három felügyelő bizottsági rendes és két póttag választása.
8. Öt felszámoló bizottsági tag választása.
9. A fegyelmi bizottságba négy tag választása.
10. A közgyűlés előtt 8 nappal az igazgatóságnak írásban beadott indítványok.

Kelt Miskolcon, 1904. október 6 án.

Az igazgatóság.

Kimutatás a tagok, törzsbetétek és részjegyek számáról.

I. Miskolcon Évtársulat	1903. aug. 31-én		Évközben törölve és felszámolva		Évközben belépett		1904. aug. 31-én	
	tag	törzs- betét	tag	törzs- betét	tag	rész- jegy	tag	törzs- betét
IV.	386	689	386	689	—	—	—	—
V.	328	633	5	14	—	—	323	619
VI.	340	759	21	39	—	—	319	720
VII.	477	1096	72	166	—	—	405	930
VIII.	609	1316	92	259	—	—	517	1057
IX.	753	1562	84	155	—	—	669	1407
II. Szikszón VII. évtárs.	143	422	19	31	—	—	124	391
IX.	61	184	7	19	—	—	54	165
Összesen	3097	6661	686	1372	—	—	2411	5289
Részjegyek								
Teljesen bef.	32	178	5	12	20	148	47	314
Havonként „	112	407	39	54	348	685	278	724
Összesen	144	585	44	66	268	833	325	1038
Törzsbetétek	3097	6661	686	1372	—	—	2411	5289
Részjegyek	144	585	44	66	268	833	325	1038
Végösszeg	3241	7246	730	1438	268	833	2736	6328

Csak azon készítmények valódiak, melyek az itt látható védjeggyel vannak ellátva.

Karánsebesi RÁCZ JENŐ

„Arany szarvas“-hoz címzett gyógyszerertárában

MISKOLCZON

kaphatók 15 év óta közkeveltségnek örvendő alatt elősorolt saját készítményei:

1. **Iris virágarczenőcs.** Számos hölgy áldja jó hatását — szeplő és májfolt ellen, arc- és kézbornek selyempuhaságot ad, teljesen ártalmatlan szer, az arcra a redőktől késő horig megóvja, egy tégely 1 kor. Hozzá Iris balsam szappan, 1 db. ára 70 fill. Hozzá Vénus arozzpor, fehér, rozsa és érém színekben, 1 kis doboz 90 fill., nagy 1 kor. 60 fill.
2. **Pyrethro Salicyl szájjessentia** néhány cseppel egyszeri száj-öblögető vízbe, kellemes szájjizt kölesönöz, a fogak romlását gátolja és a fogínyt erősíti. — 1 kis üveg 70 fillér. — 1 nagy üveg ára 1 korona 20 fillér. Hozzá (Pyrethro) növény fogpor, mely a fogakat desiniciálja és fehérré takarítja. — Oly esetekben, hol ezen szájszeremet nem használták és fogfájás van, ajánlatik a kiténő jó hatású (Pyrethro) sveiczi fog-csepp. 1 üveg ára 50 fillér.
3. **Hajerősítő (balsam) essentia.** Dr. Hebra híres bécsi egyetem tanár előírása szerint készítve a hajhullást és-fejbőrkorcsosodást megátolja, valamint egyéb fej-bőrbetegségtől megóv és kellemes illatúval fogva szívesen alkalmaztatik. 1 üveg ára 1 korona 20 fillér.
4. **RácZ Jenő keleti „Balsam bajuszpedrője“**, soha meg nem meg nem avasodó, zsírtmentes balsamokból készítve, igen kellemes illatú, minden bajuszszínhez alkalmazható. 1 kis doboz ára 30 fillér. 1 nagy doboz 50 fillér.
5. **Cannabin** (tyukszem)balsam, biztos hatású és legkényelmesebben alkalmazható szer a tyukszemek és bőrkeményedések és sömörök kiirtására. 1 üveg ára 70 fillér.

Forgalomban van és közmegegyezéssel használják a

Lábizzadás ellen Salicyl Dermassant port. 1 doboz ára 1 korona.
Szőrvesztőnek Depillatoriumot. 1 üveg 1 korona.
Rüh (úhatka ellen) Naphtol kenőcs. 1 kis tégely 1 korona, — nagy 3 korona.
Köszvény ellen I—II. számú Tengeri köszvény olaj. 1 üveg ára 1 K.

Ugy az elősorolt, mint egyéb készítményeimbe. utasítás mellékelve van! kivanatra részletes árjegyzék utasításokkal megküldetik
Csak azon készítmények valódiak, melyek fenti védjeggyel vannak ellátva. A drága külföldi hasonozereket, ugy mennyiségileg, mint minőségileg és olesőségükkel fölülhulják; ugy, hogy általános házi szerek gyáánat legjobban alkalmazhatók.

Főraktár: Budapestben **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszerertára, Király-utca 12. szám.

Czélserűség kedvéért 2 koronán aluli megrendeléseknél kéretik a szer árán kívül postai portóköltiségek fedezésére még 60 fillért a megrendeléssel egyidejűleg beküldeni.

Utánzásoktól óvakodjunk!

Kisbuh rendeléseknél pénz előre beküldéssel jutányosabban jön.

